

Yrittäjän eläkelakia uudistettiin – mitä se tarkoittaa yrittäjälle

Yrittäjän eläketurva webinaari, 12.6.2023
Harri Hellstén, Suomen Yrittäjät ry

**YRITTÄJYYDEN
PUOLESTA**

Yrittäjän eläkelain mukainen vakuuttaminen

yrittäjän
työeläketurva

henkilökohtainen

yksi vakuutus kaikelle
yritystoiminnalle

PAKOLLINEN

KUN

YRITTÄJÄ

- työskentelee yrityksessä
- on 18–68 -vuotias
- harjoittaa yritystoimintaa vähintään 4 kk
- **työtulo** ylittää vuosittain vahvistetun alarajan (8 575,45 €/2023)

Miksi laki muuttui?

YEL-työtulon vahvistaminen eläkeyhtiön velvollisuus

Fiva 2021: Eläkeyhtiöt osin jättäneet tutkimatta YEL-työtuloon vaikuttavat seikat.

Lain tiukka soveltaminen johtanut kohtuuttomiin lopputuloksiin.

Muutoksella tarkoitus antaa eläkeyhtiöille "selkänojaa" työtulon määrittämiseen.

Yrittäjän näkökulmasta lisää joustoa YEL-työtulon määrittämisessä

Muutokset voimaan 1.1.2023

112 § Työtulon määrä ja
vahvistaminen

Miksi muutos on hyvä?

Yrittäjän kokonaistilanteen huomioiminen työpanoksen arvon määrittämisessä;

Yrittäjä voi myös itse esittää muuta selvitystä, joka eläkelaitoksen tulee ottaa huomioon työtulon määrittelyssä

Eläkeyhtiön on perusteltava YEL-työtulopäätöksensä → helpompi valittaa, jos yrittäjä katsoo työtulon olevan virheellisesti määritelty.

Työtulon ensimmäisen ja toisen korotuksen enimmäismäärä

Vaihe 1

Eläkelaitos tarkistaa vuoden 2023 loppuun mennessä niiden yrittäjien työtulot, joilla työtulo on alle 15 000 euroa, jollei yrittäjän työtuloon ole tehty olennaista tarkistusta viimeisen kolmen kalenterivuoden aikana.

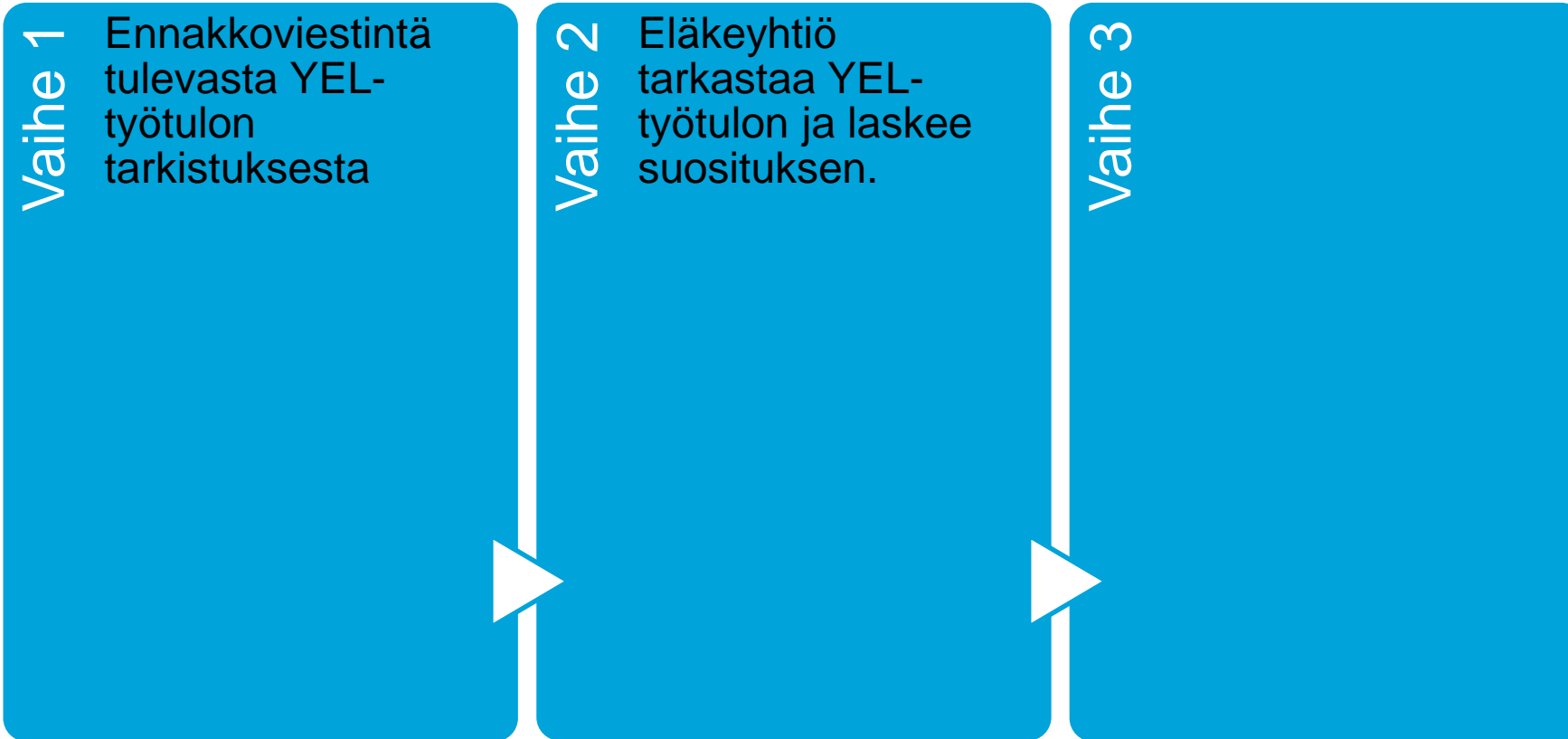
Vaihe 2

Eläkelaitos tarkistaa vuoden 2024 loppuun mennessä niiden yrittäjien työtulot joilla työtulo on alle 25 000 euroa, jollei yrittäjän työtuloon ole tehty olennaista tarkistusta viimeisen kolmen kalenterivuoden aikana.

Vaihe 3

Miten enimmäiskorotusraja vaikuttaa?

- Enimmäiskorotusraja koskien lain voimaantulon jälkeen ensimmäistä ja toista työtulotarkistusta yrittäjillä, joilla on YEL-vakuutus voimassa lain muutosten voimaantullessa 1.1.2023
- Ensimmäisessä tarkastuksessa 2023-2025 vuotuista työtuloa voidaan nostaa korkeintaan 4000 eurolla
 - vakuutusmaksu nousee enintään 80-85 euroa kuukaudessa (verotuksen jälkeen vaikutus n. 50-60 €)
- Seuraava tarkastus eläkeyhtiön toimesta kolmen kalenterivuoden päästä
 - Toisessa tarkastuksessa 2026- jälleen 4000 enimmäiskorotus
- Vasta kolmannessa tarkastuksessa 2029- korotukselle ei rajaa
- Ei koske yrittäjän aloitteesta tapahtuvaa YEL-työtulon tarkastusta!

Eläkeyhtiöiden toiminnan perusta YEL-työtulon vahvistamisessa/tarkastamisessa

Yrittäjät

- Eläkeyhtiön tulee kaikessa toiminnassaan noudattaa lakia
 - YEL-työtulon tulee vastata yrittäjän työpanoksen arvoa
 - Työtulo tulee tutkia yksilöllisesti
 - Työtulo tulee vahvistaa kokonaisarvion perusteella
- Käytössä myös uusi, **suosituksen** antava laskuri (+-30 %)
- Eläkeyhtiöiden apuna on Eläketurvakeskuksen (ETK) antama soveltamisohje → tyoelakelakipalvelu.fi

Yrittäjän työtulon vahvistaminen

Voimassa 01.01.2023 - toistaiseksi

Soveltamisohje, Julkaisuaika 01.01.2023 Julkisuus: Julkinen

► [Muutokset edelliseen](#)

1 Eläkelaitos vahvistaa yrittäjän työtulon

Eläkelaitos vahvistaa päätöksellä yrittäjälle vakuutuksen alkaessa yrittäjän työpanosta yrittäjätoiminnassa vastaavan vuotuisen työtulon.

Työtulolla on keskeinen asema yrittäjän eläketurvan muodostumisessa. **Yrittäjälle karttuva eläke ja työeläkevakuutusmaksut määräytyvät työtulon mukaan. Myös pääosa yrittäjän muusta sosiaaliturvasta määräytyy YEL-työtulon mukaan.**

Mitä yrittäjän pitää/kannattaa nyt tehdä?

- Yrittäjän ei pidä tehdä mitään, laki velvoittaa eläkeyhtiötä, ei yrittäjää
- Yrittäjän ei välttämättä kannata oma-aloitteisesti hakea muutosta YEL-työtuloon
- Yrittäjän kannattaa nyt rauhassa odottaa eläkeyhtiön yhteydenottoa
 - Vuoden 2023 tarkistukset tehdään koko vuoden aikana ja ensimmäiset yhteydenotot yrittäjiin ovat juuri alkaneet
- Kun suositus tulee, muista 4 000 euron enimmäiskorotus!
 - Ja huomaa kahden viikon aikaraja!

Työtulon tarkastaminen

Syitä, minkä vuoksi suosituksista voidaan poiketa

- Yrittäjän sivutoimisuus tai osa-aikaisuus
- Yrittäjän vähäiset tai keskimääräistä suuremmat työtunnit
- Tehtävien poikkeava luonne (esim. avustavat tehtävät, yrittäjän perheenjäsenet)
- Työntekijöiden lukumäärä/yrittäjien lukumäärä
- Korkein alaiselle maksettu palkka
- Liikevaihdossa tapahtunut selkeä muutos (3 kk)
- Yrittäjän ansiotuloina verotetut palkat, luontoisedut tai muut todelliset ansiot, kun ne ovat työtulosuosituksista suurempia
- Ammattitaitoa kuvaavat tiedot
- Liikevaihdon muodostuminen (materiaalipainotteinen/työpainotteinen toimiala)
- Sijaisen palkka/TES-palkka
- Työskentely useammalla toimialalla/useassa yrityksessä/toimialan muutokset
- Toimialan mediaanipalkan/liikevaihdon kritiikki?

Päätöksestä valittaminen

- YEL-työtulopäätöksen tyytymätön yrittäjä voi hakea muutosta Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalta (TELK) ja TELK:n antamaan päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Vakuutusosoikeudelta (VakO)
- Muutoksenhakuaika on 30 päivää siitä päivästä lukien, jona asianosainen on saanut tiedon eläkelaitoksen tai TELK:n päätöksestä
- Eläkelaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä

SY:n toiveet tulevalle hallitukselle

- YEL-järjestelmää uudistetaan yrittäjän sosiaaliturvan ja YEL-järjestelmään kokeman luottamuksen parantamiseksi sekä joustavuuden ja yrittäjän vapauden lisäämiseksi.
 - Yrittäjän eläkelain mukaisen pakollisen vakuuttamisen alaraja nostetaan nykytasolta vähintään yrittäjän ansiosidonnaisen työttömyysturvan alarajalle. Vakuuttamisvelvollisuuden täyttymisen pitää perustua yrittäjän työpanoksen arviointiin, jonka jälkeen vapaus valita turvan taso.
 - Selvitetään rahastoinnin sisällyttäminen YEL-järjestelmään.
- Esityksiä myös työttömyysturvaan, asumistukeen, aikuiskoulutustukeen ja sosiaalivakuutusmaksuihin

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA